

Els estudis musicals als conservatoris

Guillem Noguera Cerdà

Professor de guitarra del Conservatori Professional de Música

“Mestre Tàrraga” de Castelló

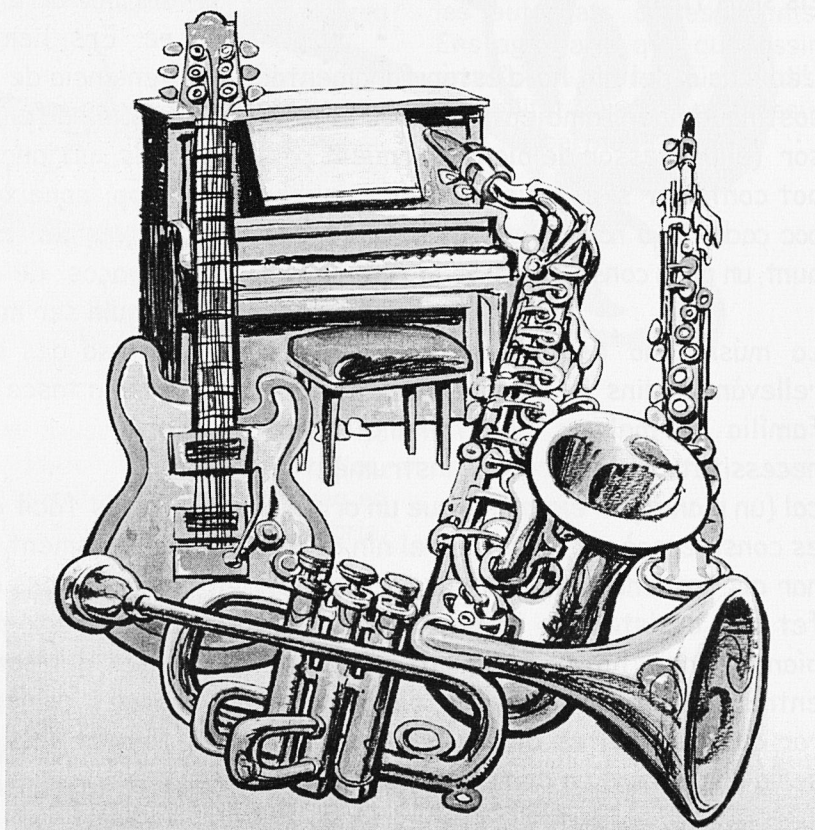
RESUM DE L'ORDENAMENT GENERAL

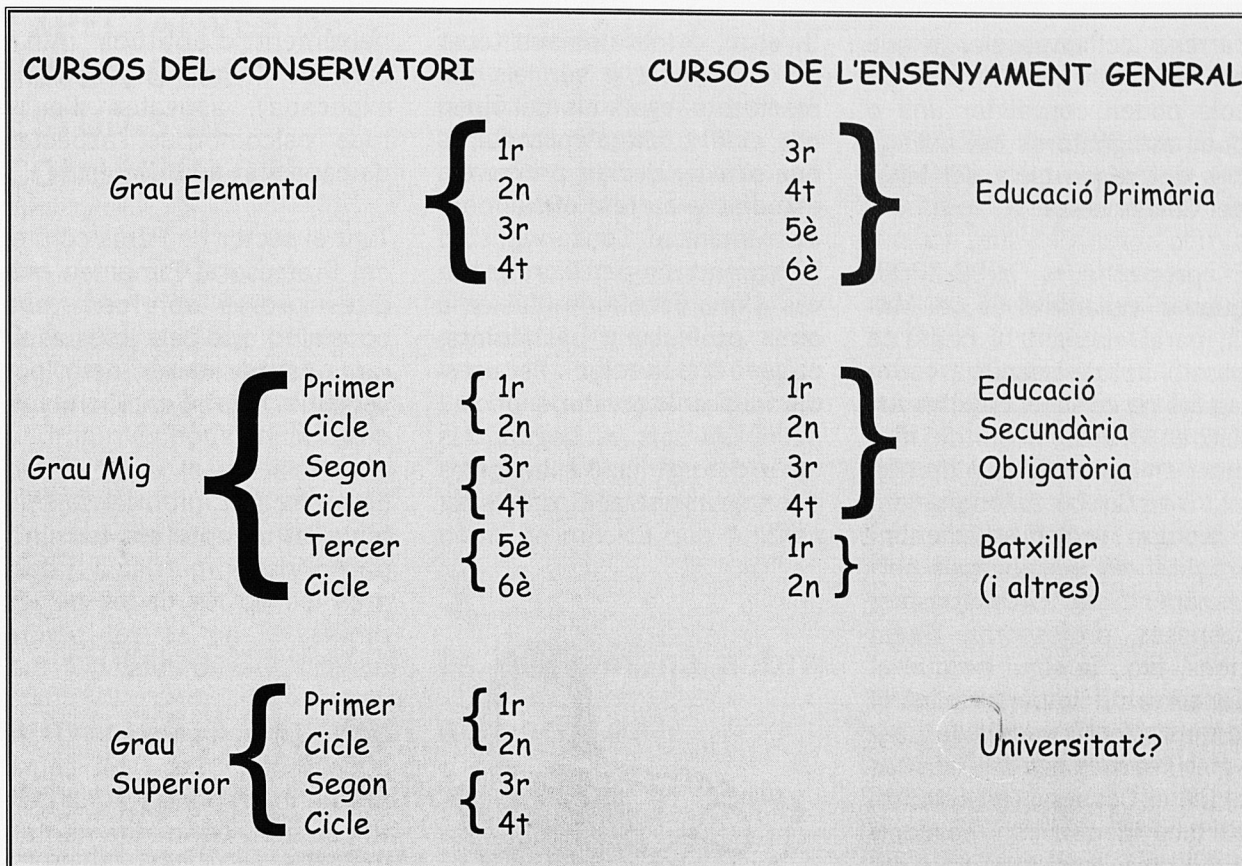
Des que la L.O.G.S.E. (Llei Orgànica General del Sistema Educatiu de l'1 d'octubre de 1990) va començar a aplicar-se als conservatoris a partir del curs 1992-93 (en alguns casos més tard), pel que fa al títol II, capítol primer, secció primera. Fins el present 1998-99 s'han implantat tots els cursos (1r a 4t) del Grau Elemental i de 1r a 4t (els dos primers cicles de dos cursos) de Grau Mig. Any rere any es seguiran implantant els cursos 5è el 1999-2000 i 6è el 2000-01 (tercer i últim cicle del Grau Mitjà), i després els cursos 1r a 4t del Grau Superior. Cal dir que els Conservatoris Elementals sols poden impartir el Grau Elemental i allò que tenen reconegut del Mitjà; pel que fa a les Escoles de Música el mateix si són reconegudes, no així les altres, tant si són privades com si depenen d'ajuntaments o altres entitats.

El termini del Grau Elemental condueix a un certificat que expedeix el propi centre.

Els Conservatoris Professionals poden impartir el Grau Mitjà ja implantat i també poden impartir l'Elemental, pot ser que si en el futur es fa una

bona política de creació i/o reconeixement d'Escoles de Música, especialment als pobles i a les perifèries de les ciutats, aquestes nodriran prou els conservatoris i així aquests sols es dedicaran a l'ensenyament del Grau Mitjà.

El termini del Grau Mitjà conduirà a l'expedició del Títol Professional.

El Grau Superior sols es podrà impartir als Conservatoris Superiors (que han de ser independents i no impartiran cap altre nivell), conduirà al Títol Superior de les corresponents especialitats instrumentals i a tots el efectes estarà equiparat al títol de Llicenciat Universitari.

Naturalment, 14 cursos són molts, la carrera és molt llarga, però té l'avantatge que comença de molt jove.

Per començar el Primer Curs de Grau Elemental, la L.O.G.S.E. i normes derivades fan referència a la edat idònia que s'emmarca entre els 7/8 fins als 12 anys, però el paral·lelisme dels estudis de música amb els ensenyaments generals de Primària, Secundària i Batxiller, imposen un criteri d'ordenament que queda definit amb la relació presentada a continuació (sense comptar

les complicacions que suposaria repetir curs sols en un dels dos tipus d'ensenyament):

Els majors de 12 anys hi poden accedir sols des de 1r de Grau Mitjà.

Cal dir que en L.O.G.S.E. (música) els estudis van per cursos totes les especialitats tenen el mateix nombre, no així el nombre d'assignatures en cada curs, que de dues (Instrument i Llenguatge Musical) a 1r i 2n d'Elemental a l'últim cicle de G. Mitjà passa a sis, que, igual que al Superior, augmenten considerablement la càrrega lectiva de l'alumne.

No està clar si ara per dita càrrega lectiva o altres motius, hi ha més o menys abandonament dels estudis als conservatoris que abans de la L.O.G.S.E.

En L.O.G.S.E. als conservatoris, quan es suspèn una assignatura, s'ha de recuperar juntament amb el curs següent (no el setembre); si són

dues o més les suspeses s'ha de repetir curs. A l'Elemental s'hi pot estar 5 anys (repetir-ne un com a màxim), al Mitjà s'hi pot estar 8 anys (repetir-ne dos com a màxim) i al Superior s'hi pot estar 5 anys (i repetir-ne un com a màxim); si l'alumne avança molt, pot ampliar matrícula i passar al següent curs (s'avaluen els dos en igualtat de condicions).

La L.O.G.S.E. ha eliminat els exàmens i es fa avaluació continua.

Per accedir a 1r d'Elemental (2n, 3r i 4t no). Després al Mitjà i al Superior, s'ha d'aprovar una prova d'accés que sols té dues convocatòries; sols quan s'aprova i després no hi ha plaça no contaran les convocatòries. També es fan proves per accedir a qualsevol dels nivells implantats, ja sigui des del nivell immediatament inferior o no.

Per altra banda, amb la L.O.G.S.E. no s'ha aconseguit lliurar l'alumne de la doble

càrrega lectiva escolar ja que els que van al conservatori sols poden convalidar una o dues assignatures del col·legi des del segon cicle del Mitjà del Conservatori.

El proper curs 1999-2000, quan s'implanti el 5è del Mitjà, paral·lelament hi haurà la possibilitat de crear Centres Integrats per cursar el Batxiller Artístic en Música, a partir del moment en què el Govern de l'Estat i/o els Govern Autònoms desenvolupin normatives adients i articulin els mecanismes corresponents de pressupostos, despeses, professorat, titulacions, etc., ja sigui perquè el Conservatori imparteixi tot el que es refereix a música i assignatures comunes del Batxiller, o que el Conservatori sols imparteixi la música i es coordinin les assignatures comunes del Batxiller des d'un Institut, així les càrregues lectives d'ambdós ensenyaments junts seran més lleugeres que estudiant música, per una part, i Batxiller complet, per l'altre, especialment quan l'alumne vol fer el Superior en Música i no anar a la Universitat, però clar, mentre les administracions no s'afanyin a obrir les possibilitats d'accés a la Universitat canviant les opcions d'assignatures comuns, les opcions universitàries a partir del Batxiller Artístic són limitades, per això cada alumne haurà de triar l'opció que li convé.

COM ACCEDIR I CONTINUAR ESTUDIS ALS CONSERVATORIS

Una vegada resumides les normes, queden contestades moltes preguntes referents als estudis de música als conservatoris.

Si el fill o filla demana tocar un instrument o són els pares/tutors legals els qui volen que el fill o filla n'apregui, el que s'ha de decidir primer és: estudiar la carrera oficial d'un instrument al Conservatori, o bé aprendre'n per lliure a través d'una Escola de Música o amb professors particulars, pagant el que calgui. Per estudiar als conservatoris oficialment tan sols es paguen les taxes de matrícula establertes per l'Administració corresponent.

S'accedeix a Primer Curs del Grau Elemental dels conservatoris a través d'unes proves elaborades pel mateix Conservatori, subjectes a la normativa i segons els criteris de l'Equip Directiu i de Claustre i aprovades pel Consell Escolar del Centre. Mai poden ser avaluatives de coneixements musicals previs, i poden contemplar l'anàlisi, valoració i reco-

neixement d'aptituds musicals, de l'edat idònia (abans explicada), aspectes d'aptituds psicomotrius, aspectes de capacitat auditiva, etc.

Tant el sector de Pares com el del Professorat lamenten que dites proves són com una oposició i que pels joves aspirants és massa dur, però, pot ser que sigui l'opció menys dolenta.

És important informar-se bé i tenir en compte els terminis d'inscripció i matrícula, i després les de les dades de les proves, si no es vol perdre temps i oportunitats.

Una vegada superat el 4t Curs d'Elemental (fins i tot sense acabar-lo, renunciant al Certificat del Grau Elemental, també sense haver realitzat cap curs oficial), a través d'una Prova d'Accés, regulada en les mateixes condicions que la de 1r d'Elemental, i que es realitza el juny (pot ser setembre si l'Administració ho determina), s'accedeix a 1r o a qualsevol curs, tant del Grau Mitjà com del Superior (els que ja estiguin implantats). En dita prova s'hauran d'acreditar els coneixements de totes les matèries i del nivell dels cursos anteriors. A través de dita prova no es pot pretendre el reconeixement i certificació dels estudis que analitzen, sols capaciten per accedir a continuar estudis oficials. Si, per exemple, algú té un nivell alt i vol el títol Professional o el Superior, haurà d'accedir a l'últim curs de cada Grau i aprovar-lo. No obstant, ordinàriament es segueix curs a curs i es fa cada prova d'accés quan correspon. Si no s'aprova la primera convocatòria, es queda un any en blanc o s'han de contractar classes privades o d'acadèmia, a no ser que al conservatori es permetin oients.

EXPECTATIVES DE FUTUR DELS ESTUDIS DE CONSERVATORI

Des de la L.O.G.S.E. pels ensenyaments de Primària i de Secundària s'ha potenciat molt la música, això fa suposar que les noves generacions tindran més bona consciència del valor de la música en la vida, del cultiu de la sensibilitat, del valor d'omplir un

per tant també el nombre d'alumnes, en la proporció simfònica, així els instruments de corda fregada s'han vist afavorits i com que paral·lelament als últims anys també ha augmentat el nombre d'orquestristes simfònics professionals i s'han incrementat i/o consolidat les existents, a les quals un nombre considerable de músics (especialment de corda fregada), eren o són estrangers. En el futur els espanyols o les noves generacions de música que sortiran

d'acompanyament, a més de ser molt assequible.

També des de 1985 han augmentat considerablement les plantilles d'especialitats de música tant a Primària com a Secundària i a Artístiques, i com no, també a les Escoles de Música públiques i privades. Llocs que ofereixen bones expectatives a més professionals. I també als aspirants a accedir i formar-se musicalment, ja que cada dia més, el món laboral, permet disposar de temps lliure i de capacitat adquisitiva per gaudir de mitjans.

La guitarra tal vegada és la germana pobre a la L.O.G.S.E. perquè no entra en dita proporció simfònica malgrat que té molta demanda.

temps d'oci practicant un instrument, malgrat sigui a un mínim nivell, del valor de conèixer els altres instruments, del valor de saber apreciar una audició o concert de música clàssica, del bon criteri de diferenciar i apreciar els corrents musicals tant en viu i en directe com pels diferents tipus de suport i enregistrament, etc.

D'aquesta manera els músics tindran un millor reconeixement social i els professionals gaudiran de més i millors oportunitats. Cada vegada hi haurà més i millors concertistes que podran lluitar per accedir als grans cicles i festivals de concerts, a pesar que estan prou acaparats pels més famosos o consolidats.

Cada especialitat o grup de família instrumental té unes expectatives singulars i unes altres comunes. La L.O.G.S.E. ha potenciat el fet d'incrementar als conservatoris el nombre de places de professors i

dels conservatoris podran aspirar a integrar-les. Referent als altres instruments, els de vent i percussió també s'han vist afavorits pel fet que a la majoria dels pobles hi ha bandes de música, una part considerable d'elles formades i reforçades des dels anys vuitanta, en les quals com a mínim el director és professional; paral·lelament a elles hi ha una Escola de Música organitzada pels ajuntaments, patronats o entitats públiques que les patrocinen. També els departaments de piano dels conservatoris s'han vist reforçats, ja que el piano és l'instrument més bàsic a qualsevol complement musical i en el Grau Mitjà tots els instruments tenen l'assignatura complementària de piano que reforça protagonisme. La guitarra tal vegada és la germana pobre a la L.O.G.S.E. perquè no entra en dita proporció simfònica malgrat que té molta demanda, ja que és un instrument solista i popular emprat en diversos tipus

No obstant tot el que s'ha dit, el millor futur de l'ensenyament als conservatoris seria: que fossin centres a on es desenvolupin les carreres de música i també el batxiller, i que des d'ells es tinguessin clares possibilitats d'accedir al món laboral general, o a la continuació d'estudis universitaris i altres, en les mateixes condicions que des dels altres batxillerats. □